

Grotesque ~ A Gotik Epik

dening GE Graven

Bab XIV

Kaya armada sing kobong, rombongan obor ngambang ing ndhuwur bukit-bukit ireng sing mumbul, Lazarus ana ing tengah-tengahe lan berjuang amarga beban rantai sing nyempit. Munggah menyang pucuk gunung, Lazarus mandheg. Dheweke mbuwang kupinge menyang mburi, pupil mripate sing amba ambruk dadi bolongan cilik.

Ing ngarepe, lemah mudhun, nyebar tanpa alangan, dadi kaya bètèng gedhé ing ndhuwur puncak dataran tinggi sabanjuré. Campuran geni obor obah ing ngarep gapura sing dibentengi kanthi apik. Wong akeh padha nyebar, malah ngubengi benteng bètèng lan, mungkin nganti atusan yard jerone, pinggiran jemaah sing luwih cedhak saya tipis, nyebar ing antarane sawetara larik omah atap jerami sing kasar. Tangan prajurit ndorong Lazarus metu, mudhun bukit cethek.

"Pangkat cedhak! Siapke senjata! Jaga posisi!" komandan utama pengawal mbengok. Para prajurit mbuwang obor menyang pinggir lan ngubengi Lazarus, formasi sing longgar dadi kothak kaku. Tameng-tameng diangkat menyang pinggir, nutupi kubus kasebut, nalika tombak-tombak nonjol, rata karo wong akeh. "Ora ana masalah! Yen pangkate rusak; serang kanggo mateni!"

Minangka siji, blok pertahanan sing katon medeni saka njaba obah maju.

Wong akeh padha gemuruh tanpa kendhat kaya badai, nanging nalika rombongan wis cedhak, gludhug ilang lan mung kari swara jangkrik lan obor sing mbrebes mili ing udhara wengi sing sepi. Pungkasane, ing kahanan sing tentrem banget kuwi, samudra obor kapérang— Segara Mati sing mbelah -mbelah kanggo madhangi dalam sing wis ditemtokake langsung menyang gapura kastil. Mungkin Lazarus klelep ing atusan tatapan mripat sing mblalak; dheweke ngalihake pandangane lan mlaku munggah ing lorong sing anyar digawe, wesi abot ndemek saben langkahe nalika para pemanah sing wis siyap mbukak dalam kanggo prosesi blok kasebut .

Wong akeh padha nggrundel, swarane munggah saka wong-wong ing mburine. Wong-wong sing nonton padha ngece. Banjur watu mumbul ing ndhuwur lan nabrak makutha Lazarus. Dheweke ambruk ing lemah , bingung, getih mili ing gulu. Pemanah ngeculake wong sing mbalang watu nganggo panah lan wong tani enom mau ambruk. Tumindak kasebut nyebabake protes sing banter. Kanthi cepet-cepet, rong prajurit ngangkat Lazarus. Dheweke mlaku sempoyongan ing antarane wong-wong mau, sirahe mumet. Komandan kasebut menehi peringatan marang kabeh wong, nanging wong akeh sing nangis ngilangake swarane. Dumadakan, dalam menyang bètèng ambruk, ditelan kabeh dening tinju sing nesu lan obor sing ngobahake.

Ngumpulake Lazarus sing mesthi dadi rajane dhemit lan pangerane piala, wong akeh padha nglumpuk marang dheweke. Mungkin para wanita nyiritakake akeh rasa lara ing donya; dheweke ngidoni dheweke. Petir mabur. Mungkin para pria kelingan akeh dalam sing angel; dheweke nyerang dheweke. Pedhang-pedhang ditusuk. Lan ing sangisore segara sikil sing obah, bocah-bocah sing bungah padha golek watu. Tombak-tombak padha nyemplung ing getih sing mili.

Pasukan Lord D'Alcicourt ngalahake wong akeh sing ngelak setan. Sanajan wong lanang, wadon, lan bocah-bocah tatu utawa luwih parah, luwih akeh sing melu. Salajengipun, ing formasi kasebut, prajurit nglawan prajurit— blok kasebut ambruk lan wong akeh nguntal dheweke kabeh. Tangan sing nesu nyekel Lazarus lan ngangkat dheweke ing dhuwur, ngliwati dheweke 'mubeng ing ngisor ipat-ipat lan jeritan. Dhèwèké kaya mumi sing dirantai, ngambang ing ombak sing banter saka awak sing diangkat. Jeritan acak nyawiji dadi gemuruh ritmis sing nyuarakake ing saindenging tanah, "*Brûlez le Diable! Brûlez le Diable!*" Lazarus obah-obah, mendesis lan nendhang, asyik karo rasa lara sing saya tambah. "*Kobong Iblis!*" wong akeh padha njerit.

Sanalika, swara terompet perang sing muni ngendhegake nesu lan kabeh mripate ndeleng menyang kastil. Ing ndhuwur tembok benteng, para pemanah mlayu menyang posisine, panah-panahe diarahake menyang wong akeh. Gerbang kastil mabur amba lan barisan tunggangan waja muni gemuruh, pedhang lan tameng sumunar ing segara obor. Wong akeh njeblug kaya tikus sing mlayu saka wayah awan. Dheweke Lazarus tiba. Dhèwèké ngglindhing nganti semaput. Ing kasur sing nyebar, wong mati lan tatu padha nyebar ing lemah. Penjaga Pengadilan D'Alcicourt ngepung Lazarus lan muter

metu, ngapit, karo tameng munggah. Rong ksatria mudhun saka jaran lan ngangkat Lazarus ing ndhuwur jaran, wetenge mudhun. Kaya siji, lan kanthi cepet-cepet metu, rombongan waja kasebut mlayu bali liwat benteng, gapura bètèng nutup kanthi banter ing mburine.

Lan sawise mlebu ing tembok bètèng, dhèwèké ngelungké Eljo sing semaput saka jarané menyang jugangan plataran sing jero. Ing tembok sing adoh, ana lawang wesi plat siji, sing mbukak ing lemah, ing sangisoré bètèng. Ing sisih kiwa lan tengen lawang, ana rong tahanan sing dirantai lungguh sing nyolong sekilas tamu paling anyar kanthi gugup. Kalorone ora diurus, kanthi janggut sing reged, nanging, sing siji luwih gedhé, rambuté pirang, punggung sing amba lan mripat biru. Dhèwèké malah luwih gedhé tinimbang Lazarus lan bisa uga raksasa ing sandhinge kanca penjara sing luwih cilik.

Amarga meh kabeh wengi wis kliwat nganti esuk, Lazarus sadar —kaget karo obrolan sing terus-terusan antarane rong tahanan kasebut. Dheweke meneng wae lan ngrungokake nalika wong lanang sing luwih gedhe iku ngece, swarane sing jero kecampur karo logat asing. "Yen iku Setanmu, kenapa Setan iku ngidini awake dhewe diiket lan dibuwang menyang jugangan? Wangsulana aku!" Sing cilik mangsuli, "Ya, mungkin dudu Setan dhewe, nanging sejatine dhemit. Sanajan saiki, dheweke mung pura-pura nyekel. Dheweke bakal uwal saka wesi-wesi kasebut lan mateni kita kabeh!" "Iki dudu Setanmu, utawa dhemit. Iki Night Alf, aku wis ngomong —nduweni saben tandha ing" siji. Lan ora bisa mbebasake awake dhewe—ora nganggo wesi-wesi kuwi."

Lazarus muter awak, mbukak mripate, lan kanthi gaweyan sithik, dheweke lungguh jejeg. Dheweke ngibas-ngibas rambute sing kebak getih saka raine nganti katon tatu sing ora enak ing ndhuwur alis kiwane. "Duh Gusti," dheweke sambat.

Tahanan sing luwih cilik mau gagap, nggegem wesine. "Deloken! Wis rampung!"

"Setan!" Dheweke nyuwun marang para pengawal sing mondar-mandir ing pekarangan cedhak pinggir paling dhuwur jugangan. "Angkat kita metu! Iblis bakal tangi!"

"Meneng!" wangsulane prajurit mbengok. Dheweke nyawang Lazarus lan ngangkat pandangane menyang langit sing kebak lintang, banjur noleh kanthi santai.

"Ya," tahanan gedhe mau ngidoni, sambat marang tahanan sing luwih cilik, "Meneng wae! Jeritanmu cocog kanggo kembang cilik." Wong lanang sing luwih cilik mau nyipitake mripate marang Lazarus, megap-megap, lan nyenderake gegere menyang tembok, lungguh kaku nanging tetep, kanthi tangan sing mlengkung ing ndhuwur dhengkul sing diangkat—mungkin kanggo ngrebut maneh martabate liwat penampilan sing nantang nanging sembrono. Dheweke mandeng Lazarus saka kadohan.

Akhire, dhèwèké ndhingkluk lan nggresah marang Lazarus, "Aku dudu wong sing kokgoleki, Iblis. Aku wong Kristen." Dhèwèké nuduhaké wong lanang gedhé mau; "Dhèwèké sing kokkarepaké— Wong Lor—wong sing

wong kafir."

Lazarus mbela awake dhewe; "Aku dudu Iblis."

"Kowé ora krungu?" Wong Lor mau nggereng marang wong Kristen mau. "Dheweke dudu Iblis. Aku wis ngandhani kowé sapa dhèwèké."

"Jenengku Lazarus Gogu." Lazarus mriksa rante-rante mau.

"Gogu, mungkin." Wong Lor nyender lan mesem sinis. "Nanging, Gogu si Night Alf, kowe isih kaya ngono."

Wong Kristen mau takon marang dhèwèké, "Yen kowé dudu Iblis, kenapa kowé katon kaya Iblis?"

"Kuwi caraku lair. Aku iki wong lanang—mung beda."

"Wong lanang? Mung?" Wong Lor mesem lan noleh menyang wong Kristen. "Si Night Alf ngarani awake dhewe manungsa. Kepiye menurutmu —manungsa utawa ora?" Dheweke ngguyu.

Lazarus takon marang Wong Lor, "Apa kuwi Night Alf?"

"Kowé!" wangsulané kanthi banter. "Lan nèk kowé nyedhak aku, aku bakal ngremuk gulumu."

Lazarus ngangkat alis lan noleh menyang liyane. Wong Kristen mau ngomong; "Dheweke wong Lor. Bangsane percaya yen Peri Wengi iku makhluk sing ngumbara ing alas nalika wayah wengi." "Dadi dhèwèké dudu wong Kristen?" pitakoné Lazarus.

Wong Lor mau ngguyu. "Alf kita pengin ngerti apa aku iki wong Kristen." Dheweke nggelengake sirahe katon jijik.

Lazarus takon marang dhèwèké, "Apa kowé ora percaya nèk Yésus Kristus mati kanggo dosa-dosa kita?"

Njeblog, rante kenceng banget, Wong Lor mau lungguh mandeng Lazarus. "Ora!" Dheweke ngidoni lantai jugangan. "Lan aku ora bakal ngulu goroh kaya ngono!"

"Ati-ati aja nganti kowé éntuk panggonan sing sah ing Neraka," wong Kristen kuwi ngelingake dhèwèké.

Wong Lor mau ndeleng dheweke, ngenyet lambene, lan nyender ing tembok. "Ing pati, panggonanku bakal ana ing mejane Odin —karo panganan, ombenan, lagu, lan prawan ing *Aula saka Valhalla*. Lan kowe isa nyimpen crita-crita bodhomu kanggo medeni bocah-bocah cilik dadi pengecut diwasa."

"Kowé percaya karo mitos," wangsulane wong Kristen mau, "Wis dakkandhani ping bola-bali wiwit kuwi"; ora ana Odin utawa *vall-hallowed-halls*. Deloken sakubengmu—ora ana sing ngomong babagan kebodhoan kaya ngono, kajaba kowé dhéwé. Kok isa percaya— "

Wong Lor mau ndhingkluk, nyekel rambute wong Kristen mau ing mburine lan nyedhakke sirahe . Dheweke nggereng, "Ati-ati karo omonganmu! Ing tanah bapak lan sadulurku, aku wis ndeleng akeh wong kaya kowe sing dipateni tanpa alesan . Aku mung siji wong ing antarane kowe wong Kristen; nanging, ing *tanahku* , kowe bakal ngadeg diubengi dening wong- *wongku* ."

Elinga bebener iki—kabeh wong bakal ngerti kowe minangka *'tukang ngremehake Odin'* lan bakal njupuk sirahmu

kanggo iku."

Lazarus takon marang wong-wong mau, "Ngapa kowé loro ana ing luwangan iki?"

Wong Lor ngeculake kancane lan dheweke nyender. "Kita wis mlebu, Alfku sing apik, amarga kancaku ing kene mateni wong lan nyolong jarane."

"Aku mung mbéla awakku dhéwé," wong Kristen mau nyentak, karo ngelus-elus rambuté ing mburi. "Dhèwèké nggambar aku dhisik."

"Lan yen kowe ora nyolong jarane, dheweke mesthi ora bakal narik kowe. Banjur kowe nuntun para prajurit menyang panggonanku turu. Dasar wong gemblung! Aku wis kandha yen aku wis kesel mlaku-mlaku—aku ora ngandhani kowe supaya nyolong jaran!"

"Ora, ora, ora," wong Kristen mau celathu, "Dheweke arep nglilani kowe lunga. Kowe ora ana ing kene amarga aku. Aku wis ngandhani yen aku ora kenal kowe!" Dheweke nudingake driji nuduh menyang Wong Lor. "Kowe ngaku kenal aku—banjur ngomong kebodhoan bab Odin kuwi, kowe kaiket karo bebener, lan liya-liyane. Kuwi imanmu sing bodho sing ngukum kowe—dudu aku!"

"Muga-muga," wangsulane Wong Lor mau, karo nguncalake rante minangka protes. "Lan kanthi imanku aku bakal mati kanthi bangga ing tangane mungsuhku. Lan sesuk, nalika kita digantung, Valkyrie bakal njupuk aku lan ninggalake kowe bosok."

Wong Kristen mau nggereng dheweke, "Nalika kita digantung, kowe bakal kobong ing neraka amarga imanmu sing salah."

"Digantung?" pitakone Lazarus, karo ngangkat alis.

"Kita bakal digantung sesuk—amarga saka kejahatan kita," wong Kristen kuwi ngakoni.

"Amarga saka kejahatanmu!" Wong Lor mau nesu. "Mung, aku nggawe kesalahan nalika lelungan "Bebarengan karo ula maling sing bohong kaya awakmu dhewe! Lan amarga aku tetep setya marang mungsuhku! Mung kuwi!"

"Nanging, aku ana ing kene kanggo nemoni Lord D'Alcicourt," Lazarus meksa. "Aku ora ana ing kene kanggo digantung."

"Ora, Alf. Kowé ora kena digantung. Aja kuwatir." Wong Lor njamin dhèwèké mung nganggo sarkasme sawisé ndeleng langit. "Esuk wis cedhak. Ayo, esuk, ora bakal ana sing isih ana kanggo digantung." Dhèwèké ngguyu ngakak. Lazarus ndhagak.

nemokake mega tipis sing diubengi cahya abang samar.

"Meneng, wong kafir!" ana prajurit mbengok. Lazarus nggremet ing njero rante, nyoba mbebasake awake dhewe.

"Kowé nggawé dhèwèké nesu. Apa maksudmu ngomong kaya ngono?" pitakoné wong Kristen kuwi.

Isih mesem, Wong Lor mau mangsuli, "Aku arep pasang taruhan karo kowe, kancaku." Dheweke nyedhak wong Kristen mau lan mbisiki, "Aku masang taruhan omongane bangsaku 'nglawan tembungmu—kapercayanmu 'marang aku. Kepriye panemumu?"

"Kowé ora bisa totohan iman."

"Oh, nanging aku isa. Yen aku isa mbuktakake marang kowe yen bangsaku bener, apa kowe gelem ninggalake kapercayanmu lan melu mangan bareng karo aku lan Odin?"

"Kowé ora ngajèni nyawamu dhéwé, ngucapaké panyenyamah ing wayah matimu."

"Aku ora nggawe taruhan kanggo mbebayani nyawaku, nanging kanggo nylametake nyawamu."

"Taruhan apa iki?"

"Miturut tembungé bangsaku—miturut kayektèné Odin lan Loki, aku sumpah marang kowé yèn iki iku Night Alf lan dudu dhemit-dhemitmu." Dhèwèké manthuk marang Lazarus.

"Aku —dudu— Alf—Wengi," Lazarus nggresula, isih berjuang nglawan ikatane.

Nanging, Wong Lor nerusake, "Ora suwe, dheweke bakal lunga kaya dene kabeh Alf Wengi. Kowe ngerti; dheweke ora bisa ana ing ndhuwur lemah ing wayah awan, supaya ora kobong nalika srengenge nyunari dheweke." Lan nalika kowé ndeleng dhèwèké kobong, apa kowé bakal sumpah setya marang kapercayané umatku lan menyang Odin?"

Wong Kristen mau mandeng dheweke karo ora percaya, alis kerut. "Kowé wis kelangan keseimbangan." Dhèwèké mandeng Lazarus lan ngeruk jangguté. "Kowé serius?"

"Dheweke bakal kobong kaya kita bakal digantung," Wong Lor mesem. "Apa kita wis taruhan apa ora?"

Sing cilik mesem. "Ora, ora, ora—iki taruhane. Nanging, aku sing bakal nylametake nyawamu. Yen dheweke kobong ing srengenge, kaya sing kokkandhakake, aku bakal masrahake nyawaku marang Odinmu —sing ora bakal tau kedadeyan." Dheweke ngguyu lan nusuk kancane sing gedhe. "Lan yen dheweke ora nindakake, aku pengin kowe ngaku Gusti Kristus minangka Juru Slametmu lan nilar dewa Odinmu lan kapercayan bangsamu. Lan nalika kita mati, ing swarga, kowe bakal ngucapke matur nuwun marang aku selawase."

Wong Lor mau ngempet raine sadurunge ngguyu ngakak. "Iki roh!" Dheweke nepuk pundhak kancane.

"Ya wis, taruhan! Rampung!"

"Wis rampung," wong Kristen mau nyenyamah. "Lan aku bakal nyekel kowe." Wong loro mau nyender ing tembok lan ndeleng Lazarus kanthi cepet-cepet nguculake tangane. Eljo mau ngadeg, ngluncur munggah ing tembok. Dheweke noleh lan menehi saran marang wong Kristen mau, "Kowe aja nganti ngorbanake nyawamu kanggo aku dhewe." Karo nyawang langit, dheweke noleh maneh menyang rantaine.

Wong Kristen mau ngadeg kanthi santai. "Iki mung taruhan yen ana sing bisa kalah. Mbela Gusti Kang Mahakuwasa, aku ora bakal kalah. Lan amarga aku nylametake nyawa liyane saka wong kaya kowe, Gusti Allah sing menang iki." Wong Kristen mau mesem sinis.

"Ora usah ngapusi maneh, Alfku sing apik." Wong Lor ngece Lazarus lan ngedip. "Srengenge teka, dheweke duweke Odin. Lan kowe mung bakal dadi awu lan bledug."

Swara waja muni rame nalika para prajurit ngepung punthuk jugangan; panahe wis siyap.

"Mudhun kabeh!" ana prajurit mbengok. "Mudhun, saiki!" Lazarus lan wong Kristen mau mlompat menyang lantai jugangan. Wong Lor mau cemberut, gegere dipencet kenceng ing tembok. Prajurit mau mbengok, "Kabeh tahanan aman!"

Klak! Krek! Lawang wesi dibukak amba lan ngetokake barisan pengawal sing bersenjata. Akèh-akèhé wong-wong mau ndesek tahanan Kristen lan pagan menyang tembok, déné liyané ngrubung Lazarus.

"Ngadega! Obahna!" Wong-wong mau cepet-cepet ngeterake Lazarus liwat lawang wesi. Dheweke kesandhung ngliwati pusaran waja lan pedhang lan mudhun ing lorong lemah sing kebak obor, tombak, lan pemanah. Lawang jugangan ditutup banter ing mburine lan ana swara sing muni ing koridor; "Lawang jugangan ditutup aman!" Para penjaga nyolong Lazarus liwat labirin lemah sing kebak belokan lan tikungan.

Salah sawijining pengawale mbengok, "Mandheg!" Para prajurit mingerake dheweke menyang lawang lan ngencengi rante. "Mlebu." Lazarus nurut. Lawang muni klik ing mburine lan gema gumaman lan logam sing obah ilang karo prajurit sing arep budhal.

Udarane kandhel—adhem kaya ing ruang bawah tanah, rada legi amarga bosok lilin lawas lan watu lembab. Dhèwèké nyawang kamar persegi panjang sing peteng. Méja dawa sing dipahat kasar ana ing tengah lantai, dawané padha, lan rong bangku sing padha dawané ana ing sisih-sisiné. Uga, ana rong lilin sing diobong ing piring-piring ing sisih meja sing ngelawan, pilar lilin sing luwih cedhak duwé geni dhuwur sing nyumet bunderan cahya sing nari ing sakubengé dhasaré. Lilin sing luwih adoh ora nyumet cahya, nanging ana cahya abang sing sumbuné metu. Lan ing ngisor spiral kumelun sing mubeng, ing lantai lan nyelip ing pojok adoh, ana kasur jerami kasar sing ngampar. Ing pojok ngelawan, dhèwèké ndeleng sekilas apa sing katon kaya tikus sing rata, turu dhéwékan lan meh bosok. Lazarus ngglinghing mudhun tembok, nggaruk-garuk ranténé ing watu. Dhèwèké ambruk ing kasur, nyerahké rincian watesané saiki menyang alam impen sing tanpa wates.

~*~

Nanging, sajrone wektu sing kaya-kaya mung sedhela, impene ilang lan lawange mbukak amba—lan mripate uga mbukak. Dumadakan, dheweke muter lan lungguh jejeg, merem ndeleng cahya padhang sing mlebu liwat lawang. Rong abdi mlebu nggawa lilin pitung tingkat lan nyelehake ing ndhuwur meja. Nalika dheweke lunga karo lilin sing wis entek, barisan prajurit mlebu kanggo ngantri ing tembok sing adoh. Sawetara wong lanang nganggo klambi apik mlebu, diikuti dening uskup gundul setengah baya sing cukup gedhe lan alus, nganggo klambi lengkap. Dheweke ijolan pandang karo Lazarus, mripate sing licik bisa uga nuduhake rasa waspada, utawa malah ora gelem. Ing mburine, para penjaga nutup lawang, njupuk posisine kanggo ngamanake.

Ahli kitab mau mandheg ing ngarep meja lan mandeng Lazarus sadurunge noleh menyang uskup.

"Iku pancen Iblis. Deloken kuwi—untune— kupinge—lan swiwine kaya kalong."

"Aku dudu Iblis," wangsulane Lazarus.

Uskup mbenerake juru tulis kasebut. "Aja nuduh dheweke tanpa alesan sing cukup—dheweke ora gawe piala marang kita. Kita bakal ngerti rauh."

Juru tulis, uskup, lan liya-liyane sengaja obah-obah ing ruangan nalika Lazarus mirsani rai-rai prajurit sing gugup. Logam muni kluruk ing barisan sing obah; lan swasana ditandhani karo hawa sing ngebul sing nggawa aroma kringet seger, lemak lilin sing wis entek, lan sumbu sing kobong. Juru tulis kasebut nggresah lan lungguh ing meja karo wadhah tinta, pena bulu, lan gulungan perkamen. Lazarus ngadeg. Para penjaga sing ora kepenak nyekel senjata nalika Lazarus mlaku ing tembok. Juru tulis kasebut mbukak gulungan kertas, narik pena bulu saka... Ya, banjur diuncalake lan diselehake ing ndhuwur kertas. Dheweke netra Lazarus kanthi tajem lan narik ambegan jero.

"Apa kowé duwé jeneng?" pitakoné juru tulis mau.

"Lazarus. Lazarus Gogu." Pena bulu mau nulis.

"Apa sing saiki kokakui, Lazarus Gogu, bakal kacathet minangka bebener. Apa kowe saiki sumpah yen mung bakal ngakoni bebener ana ing ngarsane Gusti Allah lan Kasucene."

"Aku ngomong sing bener."

"Ya wis, yen ngono. Kowé ngladèni sapa; Gusti lan Raja sing endi?"

Dhèwèké mangsuli juru tulis mau; "Aku ngabdi marang Gusti Allah lan Rajaku." Mripate karo ragu-ragu nyawang sakubengé.

"Mungkin aku isa takon liya," ujare juru tulis mau, "Kowé janji setya marang sapa—marang bangsawan lan negara endi?"

"Aku iki abdining Allah. Aku sumpah setya marang Panjenengane, marang Kasucene, lan marang Gréja."

Uskup mesem lan maju, "Apik. Lan apa panjenengan pitados marang Gusti Allah ingkang Mahakuwasa, yaiku Rama, Putra, lan Roh Suci?"

"Aku iya."

Juru tulis mau mandheg nulis lan ndhangak, ngangkat alis. "Dadi kowé nganggep awakmu dhéwé manungsa—lan kagungané Gusti Allah?"

"Aku iya."

"Manungsa ora duwe swiwi," wangsulane, swarane kebak sarkasme. "Nanging, critakna, apa kowe pancen isa mabur?"

"Inggih."

Juru tulis mau takon maneh nalika lagi nulis, "Lan sepira adoh kowe bisa mabur sekaligus?"

Lazarus mangsuli. "Setengah wengi, sadurunge aku kudu ngaso." Nanging, pena bulu mau mandheg lan juru tulis mau nyender kanthi mripate ragu lan lambe mencebik. Sawetara pengawal sing mripate mblalak nggumam.

"Meneng wae, kabeh." Uskup mbenerake. Dheweke noleh menyang Lazarus. "Lazarus, apa kowe percaya marang Kristus sing lair saka Perawan, nandhang sangsara, wungu maneh, lan sapa sing munggah menyang swarga?"

"Aku iya."

"Apik." Pendeta mau mlaku-mlaku ing lantai, manthuk. "Iki apik."

Juru tulis mau takon, "Critakake babagan wong tuwamu. Sapa dheweke lan saiki ana ing ngendi?"

Lazarus obah-obah, mripate mandeng uskup kanthi rasa ora kepenak.

Uskup mau muter awak menyang juru tulis, karo ngobahake tangane menehi isyarat. "Aja nganti suwe-suwe; takon pitakonan liyane sing luwih penting."

"Inggih sae." Juru tulis mau muter mripate lan banjur takon maneh; "Apa panjenengan nate mateni utawa melu perang?"

"Ora."

Dhèwèké nyelupaké penané, ngobahaké, lan nyinaoni Lazarus. "Durung tau matèni? Nanging untumu kaya asu. Coba critakna, apa kowé mangan daging?"

"Aku wis. Maksudku—"

Juru tulis mau nyegat omongane. "Kowé kandha nèk kowé durung tau matèni?" Dhèwèké takon marang Lazarus, pura-pura kuwatir lan bingung. "Nanging, kanggo mangan daging, wong kudu matèni kanggo mangan daging, ta?" Lan kanthi tuduhan sing alus, dhèwèké nuduhaké penané menyang Eljo. "Apa saiki kowé ngapusi ing ngarepé dewan iki?"

"Rungokna, rungokna." Uskup ngobahake tangane sing alus lan mriksa juru tulis kasebut, "Ora perlu bingung. Karepna dheweke ngomong."

Lazarus ngakoni. "Aku wis matèni kéwan alas, nanging prentahé Gusti Allah ora ditrapake." marang kéwan! Aku ngelih lan aku ora duwé roti!"

Juru tulis mau ngangkat alis. "*Ora—roti?*"

"Ora ana. Aku ora nemu pari-parian ing alas. Aku ora bisa nggawe roti tanpa pari-parian."

"Dadi kowé seneng mangan roti?" Juru tulis mau nulis.

"Ora, aku ora seneng roti."

Juru tulis mau mandheg lan nggresula. "Banjur kenapa atas asmane Gusti Allah kowe pengin nggawe roti nalika kowe ora seneng roti?"

Uskup mau ngresiki tenggorokane lan nyedhaki dheweke karo driji dicekel ing sangisore wetenge sing gedhe. "Apa sampeyan percaya roti lan anggur, ing misa sing ditindakake dening para imam Kristen, bakal diganti, dening kabecikan ilahi, dadi awak lan getih Kristus?"

"Aku iya."

"Wangsulan sing apik banget." Uskup sing mesem licik ngusap-usap tangane banjur noleh menyang juru tulis, sing lungguh ora obah. "Kowé nyathet wangsulané, ya?"

Juru tulis mau mangsuli, "Nanging, menawi panjenengan kepareng, kula badhe nyuwun pirsu dhateng panjenenganipun—"

"Iku ora bakal nyenengake aku," uskup nyender banget ing meja lan ngomeli dheweke, "Saiki cathet wangsulane." Dheweke nggeplak driji lan nuduhake perkamen kasebut.

"Kaya sing kokkarepake." Ahli kitab mau cemberut, nanging banjur nyemplungake penane lan manut. Uskup mau noleh maneh menyang Lazarus kanthi rai seneng.

Juru tulis mau gagap, katon kuwatir, nalika takon pitakonan sabanjure. "Lan, pira maneh sing kaya wong-wong mabur kaya kowe?"

"Oh, iya," uskup sing nyenengake nyela, "Mesthi ana luwih akeh wong sing mabur."

Pira maneh lan saiki ana ing ngendi?" Dheweke ngemut lambene kanthi rasa ora sabar .

"Aku ora ngerti. Aku dhewekan."

"Mung ana siji saka kowe?"

"Aku durung weruh liyane."

"Aku ngerti." Pendeta mau mengerutkan kening, ngelus dagune sing paling gedhe nalika mbuwang rasa kuciwane menyang lantai.

Saka perkamen kasebut, juru tulis maca pitakonan liyane kanthi banter, "Apa sampeyan ngerti carane nggunakake pedhang, gandhewa, utawa gegaman apa wae?"

"Aku tau nggawe piso saka balung—kanggo ngiris kulit lan daging," ujare Lazarus.

Uskup nyedhaki Lazarus lan mriksa mripate. Dheweke weruh salib pandonga Lazarus lan nyingkirake rantai sing nggantung supaya luwih cetha. "Sampeyan entuk iki saka ngendi?" Dheweke nyedhak kanggo terus mriksa, ambegan abot kaya sing kerep ditindakake wong lemu sing egois.

"Kuwi hadiah saka —saka biarawan— salib pandongaku."

Pendeta lemu mau nggulung-nggulung nganggo driji sing pucet lan cilik kaya sosis, mriksa pojok-pojoke sing wis rusak. "Iya. Mung biarawan sing bisa ngrusak salib pandonga kaya ngono. Aku percaya karo kowe, Lazarus." Uskup mau ngedip alus lan noleh menyang para penjaga, "Aku wis ndeleng cukup akeh. Copot wong-wong mau."

Juru tulis mau ngadeg lan nusuk penane ing wadhah tinta. "Mungkin kita ora prelu tumindak kesusu."

Kepriye kowe isa yakin yen dheweke ora nyolong barang kuwi saka tahanan nalika ana ing njero luwangan?"

"Oh, aku yakin banget yen dheweke ora," wangsulane uskup. Dheweke narik rantai sing ngiket kalung kasebut kanthi kenceng ing dhadhane Lazarus. "Amarga salib ana ing sangisore rantai iki, tegese dheweke wis nganggo salib kasebut sanajan dheweke durung diiket. Iblis ora tau nggawa salib." Imam banjur ngomong karo kabeh wong ing ruangan kasebut nalika nuduhake Lazarus. "Iki dudu keturunan Iblis; iki wong mabur; iki wong Kristen mabur

wong lanang—lan jenenge Lazarus. Lan minangka uskup provinsi iki, aku bakal njaga panguwasa ing prakara iki lan ora bakal ngrungokake apa-apa sing dirujuk babagan dheweke sing kosok baline."

Mubeng meja, juru tulis mau mbisiki uskup, "Yen aku oleh ngomong sepisan karo kowe?" Dheweke manthuk menyang pojok ruangan sing sepi banget. Lazarus masang kupinge nalika, kanthi rasa sepi, juru tulis mau mbisiki uneg-unege marang uskup. "Setan apa wae mesthi ngerti carane njawab pitakonan-pitakonan iki. Lan katon kaya ora ana sing digawe dening Anugrah utawa ing Pepadhang Gusti Allah. Mungkin luwih becik nimbang ninggalake pitakonan-pitakonan kuwi—"

Pendeta mau nyetop omongane. "Mungkin kowe luwih wicaksana yen nimbang iki: Yen kowe ngganggu wayahe sing sensitif iki, Lord D'Alcicourt bakal ngongkon kowe nganggo wesi kuwi." Dheweke muter lan mbengok marang para prajurit. "Apa kowe ora krungu aku? Copot wesi reged kuwi saiki uga!"

Telung pengawal mlumpat maju lan nglepasake sandhangane Lazarus.

Juru tulis mau megap-megap, nglumpukake barang-barange nalika Lazarus ngomong karo dheweke; "Aku iki wong mabur."

Juru tulis mau kaget lan mandeng uskup lan nemokake mripate sing mandeng dheweke. Dheweke ngalihake perhatiane maneh menyang Lazarus, mesem kaku, lan mangsuli. "Ya, pancen kowe —kuwi." Dheweke nyawang pastur sing saiki wis seneng sadurunge meksa metu saka ruangan karo perkamen lan wadhah tinta sing digulung.

Lazarus rada mbungkuk marang pandhita. "Aku duwe utang budi marang kowe. Matur nuwun."

"Iya, pancen ngono. Lan mungkin kita bisa ngrembug perkara cilik kuwi mengko, kanthi pribadi karo aku." "perempat," ujare kanthi bisik-bisik, nalika ngelus lengen Lazarus. Mesem dadi alis atos lan dagu sing dhuwur. "Nanging, sampeyan durung bebas. Lord D'Alcicourt bakal nemoni sampeyan rauh." Uskup kasebut mubeng lan ngomong karo para prajurit. "Kita wis rampung ing kene."

Kamare wis kosong, lawange ditutup, lan Lazarus lungguh ing bangku. Reged banget, rambute kusut amarga getih, dheweke nambani tatu lan memar ing sangisore sepasang lilin sing kobong lan padhang.

Wektu sing cukup suwe wis kliwat sadurunge lawang dibukak maneh kanggo ngenalake prawan setengah baya lan telung prawan sing luwih enom. Wanita lemu kasebut dhuwure meh padha karo Lazarus, lan ukurane sing gedhe banget meh bisa ngilangi kabeh anane sing andhap asor. Para prawan sing baris ing mburine. Dheweke nggawa nampan gedhe sing empuk ing sangisore dhadhane, piring kasebut kebak sabun, salep, lan macem-macem peralatan kebersihan. Dheweke mandheg lan mriksa Lazarus, sing lungguh ing bangku lan ing pojok meja. Lazarus ngadeg lan mbungkuk.

"Dadi, kowé wong sing misuwur ing babagan mabur?" pitakoné. "Lazarus, ta?"

"Aku Lazarus Gogu," dhèwèké nawakake.

"Aku wis ndeleng tikus-tikus sing luwih sehat—kowe reged," dheweke nggresula sadurunge mlaku menyang pojok meja . "Lan aku bisa ngambu kowe saka kene." Nalika ngetokake isi nampan, dheweke nemokake yen para pembantu wadon durung obah, nanging isih ngadeg mandeng dheweke saka seberang ruangan . Salah sijine nyekel ember banyu sing umub, liyane ngrangkul kain sing dilipat, lan sing terakhir nyekel sandhangan lan sepatu bot anyar.

"Ya, mrenea," dheweke ngomeli wong-wong mau, "Gusti Lazarus ora bakal nyokot. Dheweke wong Kristen." Wong-wong mau padha mlumat, nyelehake isine ing meja karo ndeleng dheweke. Dheweke mesem, manthuk, lan wong-wong mau uga padha mesem maneh.

Dhèwèké bali menyang méja lan sibuk nyampur lenga wangi. "Guru Lazarus, Gusti ora niat ala marang kowé lan Panjenengané duka banget amarga tumindakmu sing ora becik. Wiwit kuwi Gusti Allah wis nangkep akèh wong." Aku bisa njamin yen kita wong desa ora melu. Wong-wong sing nglumpuk ing gapura asale saka wilayah liya ing provinsi iki—dheweke saya wani amarga ngerti yen tentara m'Lord cilik banget kanggo nguwasani tanah-tanahe.

"Nanging, Lord D'Alcicourt isih kepéngin ngomong karo aku, ya?" pitakoné Lazarus.

"Pancen. Saiki, yen panjenengan kersa mundur kanggo tujuan iki."

"Lan dhèwèké ngerti aku ana ing ngendi?" pitakoné Lazarus, karo muter méja.

"Dheweke nindakake. Kanggo pangayomanmu, kowe dikurung, Master Lazarus. Dheweke meksa kowe bakal dianggep minangka tamu kehormatane." Dheweke nyekel lengene lan mindhah dheweke persis ing mburine. "Ngadega ing kene." Dheweke njupuk ember sabun saka meja lan nyelehake ing sikile ."

"Saiki aku oleh ngomong karo dheweke?"

Dhèwèké nyawang dhèwèké lan mesem. "Kowé reged—lan mesthi ora ana ing kahanan kanggo njaluk ngadhep Gusti. Kowé kudu adus dhisik. Saiki, ayo padha miwiti. Metu saka kulit kuwi." Wong wadon mau noleh maneh menyang nampan nalika para pembantu ngubengi dhèwèké, mlaku alon-alon kaya malaékat. Saben uwong njupuk kain sabun saka ember lan meremas.

Mripate Lazarus mbrabak. Dheweke mlaku nyingkiri wong-wong mau. "Ora nganggo jubah? Saiki wae?"

"Panjenengan pancen kepingin ketemu Gusti, ta?" pitakone saka mburine.

"Iya, nanging, aku luwih seneng—"

"Oh, meneng wae. Aku wis ngopeni limang anak lanang lan ngandhani saben uwong: 'Kowé ora nduwé apa-apa' sing durung tau tak deleng wiwit kuwi.' Saiki copoten klambimu supaya aku bisa ngresiki kowé kanggo Gusti. Aku duwé prentah— kowé nyopot kulit salep sing reged kuwi utawa aku sing nglakoni kanggo kowé." Dhèwèké nutup maneh botol salep sing mbukak lan mbalekake menyang tray. "Dhèwèké ngarepake kowé digosok . Lan kowé ora butuh kulit salep kuwi amarga Gusti wis nyedhiyakaké sandhangan lan sepatu bot anyar . Kowé kudu ndeleng—"

Ing mburine, ana pembantu wadon sing megap-megap. Liyane ngguyu cekikikan lan wong wadon mau ngomeli wong-wong mau. "Aku ora bakal tumindak kaya ngono!" Dheweke muter-muter menyang wong-wong mau kanggo terus menehi ceramah, "Anggere —"

Nanging, dhèwèké weruh Lazarus ngadeg kanthi isin banget.

"Aduh!" dhèwèké keselek, tangané nyekel pipiné, nalika kabèh mripaté padha terhipnotis karo raut wajahé Lazarus sing luar biasa.

Dhèwèké ngresiki tenggorokané lan mbengok marang para dayang-dayangé, "Ya wis? Ayo, terusna!" Wong-wong mau padha maju lan ngusap rambuté nganggo kain sabun, nggosok rambuté. Wong wadon mau ngumbah rambuté, sawisé kuwi, dhèwèké njupuk kaleng campuran lenga wangi lan ngusapake kain ing bathuké nganggo kain. Dhèwèké ngrawat rambuté. Lan nalika para dayang-dayang wisuh, dhèwèké uga ngrawat tatu cilik ing sirahé.

"Wis cukup." Dhèwèké nyelehaké salep ing méja lan bali karo kain lap sing resik. "Laku sing luwih jero bakal ninggalake bekas luka, nanging kowé bakal urip."

Wong wadon mau nyekel sirahe Lazarus lan ngumbah gulune. "Paduka mesthi ora perlu dicukur, Guru Lazarus. Apa panjenengan durung nate numbuhi rambut kajaba ing sirah panjenengan piyambak?" "Ora."

"Lan apa kabeh wong mabur duwe kuping lan untu dawa kaya kupingmu?" "Aku ora ngerti. Aku durung weruh liyane—Aduh!" Lazarus nggereng tegang.

"Aduh, meneng wae, aku ora bakal nglarani kowe."

"Kuwi wong-wong mau," dhèwèké ngakoni, karo sambat munggah ing langit-langit.

Dhèwèké nyawang pucuké telung sirah, mungkin lagi nglumpuk amarga tumindak ala. "Lilita! Apa kowé bocah-bocah wadon durung rampung?"

Kabeh telu mlumpat ngadeg, mesem. "Oh, iya, Ibu."

"Banjur pindhah ember lan gosok bokonge." Wong wadon mau ngeculake sirahe lan ngumbah pundhake. "Angkat tanganmu. Lan yen sampeyan gelem mbukak swiwine, Guru Lazarus, mula kita uga bisa ngresiki njero." Dheweke nurut; dheweke padha megap-megap; nanging adus terus ditindakake.

Akhire, wong wadon mau ngeringake lan menehi bedak marang dheweke. Dheweke ngangkat klambi putih berumbai, sing mburine diiris ing tengah. "Aku menehi papan kanggo swiwimu, nanging, yen dipasang ing kono bisa uga rada repot." Nanging, barang kuwi mleset liwat swiwine, ngglinghing kanthi sampurna ing panggonane. "Apik tenan. Aku njupuke rada kekecilan. Aku nggunakake ukuran anakku sing mbarep supaya pas karo kowe. Dheweke uga gedhe." Dheweke ngcengi sisih ngarep.

"Iki klambine?" pitakone Lazarus.

"Oh, ora." Dheweke mesem. "Dheweke ora tau nganggo klambi apik kaya iki." Dheweke mbenerake krah klambine. "Nanging, saiki dheweke wis mati."

"Apa sing kedadeyan karo dheweke?"

Dhèwèké ngempet lambene. "Dhèwèké dipatèni déning monster kuwi, Lord Hugon— Iblis dhéwé."

Dhèwèké njupuk clana ireng saka salah siji prawan lan menehake marang prawan mau. "Pasukané nyerbu tegalan desa, mateni bojoku, limang anakku lanang, lan loro anakku wadon. Dheweke perang kanthi gagah berani—nanging, kita ora bisa nglawan tentara Hugon ."

"Yagene dheweke mateni wong-wong mau?"

"Amarga dhèwèké iku monster. Nanging, cukup kuwi—rampung ya wis rampung kaya sing wis ora ana." Dhèwèké mènèhi dhèwèké sepasang sepatu bot ireng. "Saiki, nganggo iki." Dhèwèké noleh menyang méja lan dhèwèké lan para pembantuné nglumpukké barang-barangé.

Nalika dheweke bali menyang Lazarus, dheweke kandha, "Ya, kita wis adus nganggo sabun lan banyu, ngumbah getihmu, lan ngolesi lenga ing awakmu. Mung kuwi sing bisa kita lakoni."

Sawisé ngisi baki manèh, dhèwèké ndhawuhi salah siji prawan, "Lan jupuk kulit-kulit kuwi."

"Inggih, Ibu."

Dhèwèké narik napas kaya wong wadon lemu lan nyeluk dhèwèké. "Ora, Guru Lazarus, kowé dudu wong sing gampang mabur ."

"Aku pamit." Lazarus meksa.

Dhèwèké noleh lan nliti mripaté Lazarus. Banjur dhèwèké ngrangkul pinggulé lan mesem kagum. "Ora. Saiki kowé wis pas kaya pangeran mabur . Lan Gusti Allah mesthine seneng banget karo kowé, kaya aku." Lazarus mbungkuk lan mesem.

"Ya, bocah-bocah wadon, ayo padha nglumpukké kabèh. Barang-barang kita wis rampung." Wong wadon mau nggawa nampan menyang lawang lan ngetok.

Lazarus nyeluk dheweke; "Aku duwe utang budi marang kowe. Matur nuwun."

"Ora, dudu, Juragan Lazarus. Wis rong mangsa kepungkur wiwit aku dadi ibu kanggo anak-anakku lanang. Lan mung ibu randha sing bisa ngapresiasi momen kaya ngene iki." Dheweke mesem lemes lan mandeng lantai, mungkin mung ndeleng sekilas mangsa sing wis kliwat. Nanging, lawang mbukak lan penjaga ngidini dheweke mlebu. "Pamitan, Juragan Lazarus," dheweke nyeluk , nalika telung pembantune sing kebak beban ngetutake dheweke.

"Inggih, Bu," wangsulane Lazarus, isih mesem, ngobahake tangane kaya bocah cilik, sanajan lawange wis ditutup.

Pungkasane, Lazarus ngubengi meja, sirahe ndhingkluk lan tangane dicekel ing mburine, mlaku-mlaku mlebu kaya bangsawan bersayap sing lagi mikir. Bola-bali, dhèwèké ndeleng tembok kanthi waspada, nggeget-nggeget kupingé, mungkin kanthi upaya bawah sadar kanggo mesthekake swara neraka sing mlebu—kadhangkala ditandhani karo swara gemuruh walang.

Sajrone wektu sing cendhak banget, dhèwèké cepet ora seneng karo tembok, nanging malah kangen karo keamanan alternatif saka ruang terbuka— langit langgeng. Lan, sanajan ana ing pangayoman minangka gusti

tamu kehormatan, Lazarus tetep dadi tahanan saka panguwasa sing luwih dhuwur. Dheweke kesasar ing cahya lilin—kanthi merenung jero—sadar yen dheweke ora bisa ninggalake kamar, amarga, saiki, cahya awan wis nguwasani bumi—srengéngé sing panas banget dadi penjaga gerbang utama.

Nanging, sajrone wektu kasebut, nalika slamet saka kreta neraka swarga, dheweke diganggu dening rasa kuwatir sing luwih gedhe. Sing paling penting, kepiye carane dheweke nerangake marang Lord D'Alcicourt, utawa wong Kristen sing wedi marang Gusti Allah, yen dheweke pancen makhluk sing diciptakake kanggo wengi, nanging tetep njaga citrane minangka wong Kristen, sing diciptakake ing Cahya Gusti Allah? Kajaba iku, dheweke mung bisa ndedonga supaya, apa wae tugas sing diwenehake Lord D'Alcicourt kanggo dheweke—iku dudu tumindak dosa lan ora mrentahake cahya awan. Yen tugas sing prasaja kaya ngono, mula, sawise rampung, dheweke bisa uga arep menyang Canello maneh kanggo njupuk Friar Salvitino lan netepi janjine kanggo mbantu nutup Gatesstone.

Nanging, rasa ngelih keprungu saka weteng sing wis suwe kosong kaya kuburan sing wis rusak. Dheweke noleh menyang lawang, nggoleki udhara nganggo irunge. Sepisanan rada samar, ambune saya kuwat nganti ngonfirmasi aroma daging babi panggang. Swara-swara keprungu ing koridor njaba. Lawang mbukak.

Sawenèh abdi padha mlebu, saben wong dibebani piring sing nggodhog panas. Lazarus nyender ing tembok nalika padha ngumpul ing meja, ngisi permukaané nganggo piring-piring pérak, kaya pesta sing cocog kanggo raja. Daging babi panggang lan merak sing dibumbui, fillet iwak, daging sapi enom sing empuk lan daging sapi panggang, sarta steak pitik panggang lan daging rusa padha rebutan papan ing permukaan sing rame. Endhog godhog lan masakan sing dihias keju blok. Nampan sing kebak woh-wohan ana ing jejere mangkuk sing kebak kacang. Kendi anggur ngadeg kembang. Sakabèhé, meja kasebut malih dadi kolase sing amba lan mahakarya kuliner.

Siji mbaka siji, para abdi padha mbungkuk lan mesem marang Lazarus sadurunge ninggalake kamar. Pungkasan, a Abdi tuwa sing kuru ngatur panggonan siji. Dheweke ngangkat gelas lan ngisi gelas mau nganggo anggur.

"Bakal ana pésta?" pitakoné Lazarus.

"Pancen; kagungan panjenengan, Guru Lazarus. Apa panjenengan mbetahaken liyane?" Dheweke katon bungah banget. Dheweke ngulurake tangane sing menehi hadiah menyang kabeh meja. "Apa kabeh katon cocog karo kekarepan panjenengan?"

"Oh, ora." Lazarus nggelengake siraha, ngerutke bathuk, lan mriksa pesta kasebut kanthi teliti. kewalahan karo kemewahane. "Kuwi kakehan. Aku bakal mati. Apa aku kudu mangan kabeh?"

"Pancen ora," abdi mau mesem, "Mangana mung sak karepmu, Guru Lazarus. Yen panjenengan kersa, papan panjenengan wis ana." Dheweke nuduhake piring lan gelas, katon klelep.

dening piring-piring ing sakubenge.

Lazarus nyedhaki panggonan sing wis ditemtokake, sambat, "Nanging, isih akeh. Wis cukup kanggo akeh wong. Mungkin sampeyan bisa ngajak wong liya uga mangan, supaya ora bosok."

"Oh, ora bakal rusak, Juragan Lazarus." Abdi mau mesem. Dheweke nyawang saka ndhuwur meja. "Kita kabeh bakal pesta sesuk, amarga kowe. Gusti Allah lagi bungah lan ngrayakake. Lan nalika kowe wis wareg, sisane wis dijanjekake marang kabeh abdi kraton."

"Apa sing dirayakake?"

"Dhèwèké ngrayakake kowé, Guru Lazarus."

"Aku? Kenapa?"

"Ya, aku ora diidini ngrembug perkara kaya ngono sanajan aku bisa nganggep alesane . Guru Lazarus, apa sampeyan butuh apa-apa maneh?"

"Aku—ora. Matur nuwun, Pak," gumamnya. Pelayan sing mesem mau banjur mulih, ninggalake Lazarus kanggo ndedonga nganggo piringe.

Lan saknalika, sawise ngambung salib pandongane, Lazarus ngebaki meja, ngisi piringe nganggo saben porsi daging. Dheweke ngrasakake saben porsi—ora tau, sajrone uripe ing Biara, dheweke mbayangake awake dhewe melu pesta sing apik banget. Nalika dheweke mangan, pikirane ana ing papan liya, ngelingi dina-dina katakombe nalika isih cilik—saka kaping pirang-pirang sing

Bapakne ngadeg njaga lawang nalika dheweke mangan roti garing sing dibarengi karo potongan daging utawa keju cilik sing bisa dicopot saka pawon ruang makan—saka akeh buku skriptorium sing diwaca kanthi rahasia, sing nggambarake raja, bangsawan, kastil, lan pesta mewah—sing nyolong saka amben lan mlebu gudang anggur kanggo nyekel biarawan lemu sing licik sing lagi semangat. Kanggo Lazarus, kabeh mau koyone kedadeyan ing wayah sore sadurunge. Lan kanthi rasa pait lan legi, kanggone, dheweke rumangsa kaya-kaya semangat Odino sing bungah isih ana ing sakubenge dheweke.

Mung nalika semana dhèwèké nemokaké asal-usul roh sing ana ing sandhingé piringé kaya gelas anggur sing kebak. ngundang dheweke nganggo tembung-tembung sing wis dikenal nanging wis lawas: *'Aja ngombe banyu maneh, nanging ngombe anggur sithik, amarga wetengmu lan laramu sing kerep banget.'* Kenangan ngguyu Odino sing nyegerake muni ing pikirane. Dheweke njupuk cangkir, ngombe saka cangkir kasebut, lan ngelus lambe. Banjur mesem alon-alon katon ing raine. Dheweke mbalikke piala kasebut, netesake, lan nggresula. Banjur dheweke ndeleng langit-langit lan ngomong karo roh Odino ; "Rasane luwih enak tinimbang ambune." Dheweke ngisi cangkir maneh lan njupuk sikil merak.

Nalika pesta pribadi terus ditindakake, Lazarus nutul kendi, ngumbah meh saben suapan daging nganggo anggur lan saya tambah bungah saben wektu.

Pungkasane, dheweke ora mesem babar pisan lan melu dialog terbuka karo awake dhewe lan panganan kasebut.

Lazarus lagi mendem.

"Saiki aku ngerti, nalika kowé ana ing ruang bawah tanah, kenapa kowé ngguyu nganti kaya ngono." Kanthi mesem sing lesu, dhèwèké ngucapké salam marang langit-langit. "Kanggo kowé, Friar Odino, sing ana ing Swarga. Wis ditulis: *Lan ora ana siji-sijia, Sawisé ngombé sing lawas, dhèwèké langsung kepéngin sing anyar, merga dhèwèké kandha, "Sing lawas luwih becik."* Panjenengané ngisi manèh ngangkat sisa sikil meraké lan tiba mundur, saka bangku lan tiba ing lantai. Angguré nyiprat ing klambiné, nganti wernané dadi wungu lan pialané muter menyang pojok ruangan. Isih nyekel stik drum gedhé, dhèwèké muter miring lan mesem mesem mabuk.

Lazarus nggoleki cangkire, weruh cangkire ing pojokan, ing sandhinge apa sing katon kaya tikus bosok sing rata. Dhèwèké ngomong karo tikus mau, "Kowé katon ora sehat, kancaku; apa Friar Clodius ngidak kowé?" Dhèwèké mesem lan ngorok, nyangga awaké dhéwé nganggo tangan siji kanthi kikuk. "Tuan Tikus, apa kowé ngerti nèk aku iki wong mabur?" Lazarus ngangkat kupingé kanthi males, kaya-kaya ngarep-arep wangsulan. "Dadi, kowé ora ngomong karo wong mabur?" Sepi suwé. "Ya wis, cokot iki dhisik," dhèwèké nyenderaké stik drum menyang arah tikus, "Aku kudu meksa kowé mangan apa-apa. Kowé katon rada—kurus." Dhèwèké ngguyu, ngomong omong kosong.

Lazarus rada ora bisa ngadeg, nanging banjur tiba maneh. Dheweke ngomong ora jelas, "Inggih, Guru Tikus, menawi panjenengan mangertos, kula menika manungsa—mabur—um—mabur—" Dheweke berjuang ngadeg, sambat, "Aku ora bisa—ngadeg—mungguh." Akhire dheweke nyender ing meja lan nggoleki tembok kanthi kosong. "Apa aku—manungsa-mabur? Manungsa-mabur—Duh Gusti."

Akhire, dhèwèké bisa ngadeg manèh lan kesandhung ing sisih dawa méja, nyangga awaké dhéwé ing méja kuwi nalika obah-obah amarga mabuk. Dhèwèké nyipitké mripaté lan nyawang sakubengé kanthi raut bingung, kaya-kaya bingung karo papan dunungé saiki. Pandangané banjur mandeng tembok adoh ing ngendi, amarga mabuk banget, watu-watu katon ambegan— mlebu lan metu. Dhèwèké ngangkat stik drum-é lan mantul saka tembok. "Mungkin kowé isa nguripké manèh wong iki?" Dhèwèké ngadeg jejeg lan ngomeli tembok; "Aku ora ngundang kowé." Dhèwèké pancèn ngerti nèk tembok kuwi tetep meneng—mung siji-sijiné sing ambegan lan ambegan yaiku awaké dhéwé sing mabuk—nanging dhèwèké ora bisa nolak godaan penghinaan dadakan, nalika kepikiran. Dhèwèké ngorok lan tiba ing lantai, ora mandeng apa-apa.

Dumadakan, Lazarus kaget nalika swara sing wis dikenal saya tambah banter— swara kaya sing bakal kedadeyan

kaya gerombolan walang sing nyedhak. Dhèwèké mlayu-mlayu ing sangisoré méja, mripaté tetep mandeng dhasar témbok adoh, sing tetep ora owah sanajan swarané dumadakan mandheg. Ing bayangan ing sangisoré méja, dhèwèké noleh menyang témbok ngelawan lan weruh sepasang sikil wuda nganggo kuku sikil ireng kaya cakar. Pucuk kuku dawa sing mlengkung lan landhep dumunung rata ing lantai watu.

"Duh Gusti!" dhèwèké nggresah, gemeter merga wedi.

"Inggih, tiyang ingkang remen mabur," swara alus saking kathah wanita sami-sami, "Aku iki Gusti Allahmu ." Sikil-sikil mau mlaku ngubengi meja lan ngadeg ing sangisore bangku, ngadeg cukup cedhak nganti dheweke bisa ngulurake tangane. "Saiki, apa sing kudu daklakoni karo kowe, Guru Lazarus? Koyone kowe ora ngerti carane mati kanthi bener.

Apa kahanan iki angel banget kanggo dipahami nganti aku dhewe sing kudu mulang kowe?" Lazarus isih meneng wae, ngetutake sikil-sikil mau sing mlaku sembrono ing sakubenge meja, sok-sok mandheg sadurunge obah maneh.

"Pestamu kuwi kaya altar sing kebak pati. Deloken apa sing koklakoni marang wong-wong mau—tanpa sirah, tanpa sikil, isi weteng lan awak dipotong-potong, kobong, nggodhog, lan suwek. Apa kowe krungu jeritan-jeritan mereka, Guru Lazarus?"

Dhèwèké dumadakan mual, Lazarus nyekel wetengé nanging jebul wetengé bola-bali mules. "Kowé mangan iku. Apa kowé krungu rasa larané?" Krasa kram banget, dhèwèké banjur turu ngglethak miring, ngrangkul wetenge sing krasa arep suwek. Banjur dheweke krungu: swara tangisan cilik metu saka njero wetenge—kaya swara pekikan tikus sing lagi sekarat.

"Apa kowé ngerti sebabé wong-wong kuwi njerit, Guru Lazarus?"

Lazarus noleh menyang panggonan sikile ngadeg pungkasan nanging wis ora ana. Dheweke muter maneh lan weruh raine Lucifael ngambang ing ndhuwur mripate sing ireng kobong. Dheweke turu wedi banget.

"Amarga kowé ora gelem mangan roti! Nanging kowé malah mangan *roti-roti kuwi!*" dhèwèké nggereng, "Kowé mangan nyawané, Eljo!" Dhèwèké ngetokké piso tuwa sing digawé saka balung sing landhep lan ngelus pipi lan lambené kanthi alus. "Saiki, ayo turua ing ndhuwur méja iki kanggo aku!"

Panganan kasebar lan piring-piring pating slebar ing watu-watu ing sandhinge sikile nalika dheweke ngesiki meja kanthi ngusap-usap tangane sing amba lan disengaja —pesta bangsawan sing biyen elegan lan misuwur saiki mung kari tumpukan panganan sing njijiki lan ora bisa dibedakake ing ndhuwur lantai sing reged.

Saknalika, dheweke saiki ngadeg ing njaba meja, ing ngendi dheweke pungkasan ndeleng sikile.

"Ayo! Turu ing meja; kita bakal nguripake maneh—kita bakal menehi urip anyar! Saiki, tangia!"

Lazarus gemeter ing sangisore meja nalika mandeng driji sikile sing dawa lan ireng.

"Tangia, Guru Lazarus!"

[Pungkasan Bab 14]

Karya sastra iki digawe

d khusus kanggo dedikasi

Edgar Allan Poe (1809—1849)

— Muga-muga warisane tetep urip ing njero ati kita kabeh —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~